

Forøgelse eller Formindskelse i Statens Indtægt, som deraf vilde sthyde. Hvilken Indvirkning et saa fuldstændig forandret Grundlag for Bestatningen vilde have paa Brændevinsbrændingens Omfang og paa de Spiritusholdige Drikkes Mængde og Indførelse, er det ikke muligt at have en bestemt Mening om. Seg er, hvad jeg tidligere har udtalt, ikke principielt stemt for, at Staten paa den Maade griber ind i Borgernes Forbrug og søger at regulere, hvad der bør nydes eller ikke bør nydes; men paa den anden Side er det aabenbart, at der her i Landet voger en stærk Stemning op for at gaa i den Retning, at der fra Statens Side træffes Foranstaltninger for at modarbejde Spiritusbrugen. Det har jo ogsaa fundet sit Udtryk ved en Afstemning i dette Thing for et Par Aar siden over et Andragende fra Totalafholdsföreningen. Idet jeg, maaste noget forskjellig fra den ærede Minister, ikke stiller mig uimodtagelig for de Bevægelser, der røre sig i Nationen, kan jeg ikke lufte Dinene for, at det Spørgsmaal faktisk vil paatvænge sig, om ikke strax, saa dog om ikke lang Tid, om ikke Staten bør tage hele Brændevinsspørgsmaalet op paa en anden Maade end tidligere.

Dette er Afgiftsspørgsmaalet; i Forbindelse dermed staar en anden Side af Sagen, som den ærede Minister slet ikke synes at have taget noget Hensyn til, men som dog har stor Betydning. Det er Spiritustolden. Prisen paa Spiritus bestemmes ikke udelukkende ved Spiritusafgiften, men Spiritustolden har en meget betydelig Indflydelse derpaa. Tidligere, da vi her i Landet havde mangfoldige Brænderier, der ikke stode i nogen Forbindelse med hverandre, men indbyrdes konkurrerede, havde Hensynet til Tolden mindre Indflydelse paa Brændevinsprisen; thi i det Hele gjælder jo den Grundtæning, at indenlandsk Konkurrence modvirker Beskyttelse. Men paa dette Omraade ligesom paa forskjellige andre industrielle Omraader er der nu ved Konsortier og paa lignende Maade tilveiebragt en Sammenslutning af de forskjellige Fabrikanter, som har sat dem i Stand til at benytte Beskyttelsen enten til dens fulde Beløb eller i alt Fald for en meget væsentlig Del, saa at den indenlandske Konkurrences Virkning overfor Beskyttelsen er trængt tilbage og næsten kan betragtes

som værende ingen. Under disse Omstændigheder har det sin Interesse, naar der er Tale om Spiritusafgiften, at undersøge, hvilken Indvirkning Beskyttelsen har og kan have paa Spiritusprisen. Her møde vi strax den eiedommelige Omstændighed, at Spiritustolden i Tidernes Løb er bleven noget ganske Andet, har naaet en langt større Høide, end Lovgivningsmagten nogenstunde har tænkt sig. I den ærede Finanzministers Foredrag ved Sagens Forelæggelse hørte vi, hvad forøvrigt den ærede Minister ogsaa tidligere har sagt, at der nu for Brændevinsafgiftens Vedkommende kun var Aarsag til at vende tilbage til det, som var den oprindelige Mening, idet det var den oprindelige Mening, at der skulde svares 6 Skilling, omtrent 12½ Dre pr. Pot 8 Graders Brændevin, hvilket noget nær, men ikke fuldstændig, svarede til det nu Foreslaaede. Men naar den ærede Minister saaledes har efter andet gjentager denne Paastand, undrer det mig, at den ærede Minister ikke har havt Die for, at Spiritustolden under de nuværende Omstændigheder har en ligesaa stor, ja maaste endnu større Indflydelse paa Brændevinsprisen end Brændevinsafgiften, og at den i Tidernes Løb ved Statens Lovgivning er bleven til noget ganske Andet, er bleven langt høiere, end det nogenstunde har været Meningen dermed. Uden at trætte det ærede Thing med de Beregninger, ved hvilke jeg er kommen dertil, skal jeg tillade mig at meddele enkelte flaaende Momenter, som ville gjøre dette indlysende. Efter Loven af 4de Juli 1863, den eneste almindelige Toldlov, som Rigsdagen har vedtaget, sammenholdt med Brændevinsloven af 1851, er der en Beskyttelse af 7,3 Dre pr. Pot 8 Graders Brændevin. Ved Krigsstatloven af 1864 gav man et Tillæg af 50 % til Brændevinsafgiften og af 50 % til Spiritustolden, men der var Ingen, der var opmærksom paa, at ved den sidste Bestemmelse forhøiede man i Virkeligheden Spiritustolden langt mere, end man forhøiede Brændevinsafgiften, og forhøiede altsaa ved tillige Beskyttelsen i høi Grad. Der var Ingen, der havde til Hensigt at forhøie Beskyttelsen med Krigsstatloven — det ligger i Sagens Natur — og der var heller ikke Nogen, der talte dervom. Det var en Forglemmelse, en Mangel paa Opmærksomhed, men Følgen blev, at Beskyttelsen ogsaa blev